

5. Про надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг: Постанова Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 505. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/505-2014-p>.

6. Солодько А. Доронюк Т. Захист соціально-економічних прав внутрішньо переміщених осіб: першочергові завдання для України. URL: http://www.cedos.org.ua/system/attachments/files/000/000/045/original/CSR_IDP.pdf?1400493355

Науковий керівник: д. філос. н., професор Коломієць О. Г.

Т. В. Куценко

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЯВІВ ДЕЛІНКВЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ПІДЛІТКІВ

Однією з найскладніших та найсуперечливіших проблем сучасного покоління є проблема антисоціальної поведінки дітей та підлітків. З кожним роком в Україні зростає рівень злочинності саме серед молоді.

Бажання самоствердитися, бути не схожими на інших змушують підлітків йти на необдумані вчинки, іншими словами проявляти делінкветну поведінку. У таких дітей виникають труднощі адаптації – проблеми пристосування до існуючих соціальних норм, тож вони обирають інший шлях. Зазвичай це злочинні компанії, вживання алкоголю, наркотичних речовин, ризик заради адреналіну та ін. На сьогодні делінкветність підлітків несе неабияку загрозу як їм так і суспільству загалом.

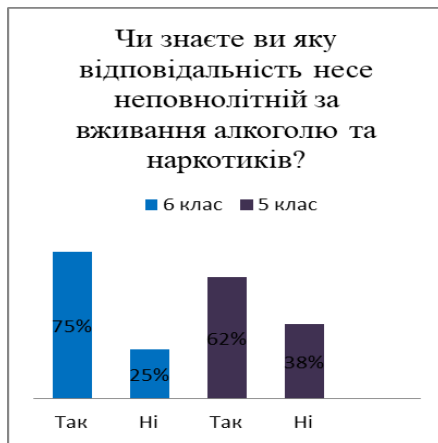
Соціально-педагогічні аспекти роботи з делінкветними підлітками розглядали: О. Кривонос [6], Л. Вольнова [3], В. Волканова [2], З. Шевців [6], М. Богомолва [1], К. Дуванська [5] та ін.

Мета статті: теоретичне обґрунтування та експериментальна перевірка соціально-педагогічний аспект делінкветності підлітків молодшого шкільного віку.

Делінкветності молодших підлітків потребує детальнішого дослідження. Важливо вчасно діагностувати прояви делінкветності у цьому віці щоб попередити подальше руйнування моральних цінностей особистості та формування злочинної поведінки. Варто зазначити, що підлітковий період характеризується як складний та кризовий. Підліток часто не усвідомлює наслідки власної поведінки і не прагне до змін.

Для визначення наявності делінкветних проявів у молодших підлітків нами було проведено соціально-педагогічне дослідження на базі Хутірської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів.

Із цією метою ми провели бесіди із соціальним педагогом, психологом, учителями школи та провели анкетування серед учнів 5-6 класів, скориставшись анкетною «Діти і протиправна поведінка». Загалом в експерименті приймали участь 50 осіб, а саме учні 5 класу у кількості 31 учень (12 хлопців та 19 дівчат), у 6-му – 19 учнів (10 хлопців та 9 дівчат). Всього було поставлено 12 запитань серед яких слід виокремити такі: « В чому, на вашу думку, основна причина, що спонукає дітей до протиправних дій? Чи вживали ви коли-небудь наркотики?» (жодна дитина з опитаних не вживала шкідливих речовин), «Яке ставлення у вас до крадіжок, алкоголю, наркотиків та проституції?», «Яку ви нестимете відповідальність за вживання алкоголю, наркотичних речовин?» і т.д. Саме ці питання допомогли нам якісно оцінити наявність делінкветних проявів у молодших підлітків. Результати по деяких питаннях ми подали нижче:

У результаті проведеного анкетування було виявлено, що 25% опитаних учнів у 6 класі та 38 % у 5 класі мають недостатню інформацію про відповідальність неповнолітніх за вживання алкоголю, тютюну та наркотиків; усі 100% знають про наслідки шкідливих звичок на дитячий організм; проте 47% учнів 5 класу та 64 % учнів 6 класу уже знають, що таке алкоголь і тютюн та їх дію на організм; 84% відповіли, що найбільшу кількість інформації про шкідливі звички та їх вплив отримують саме у школі.

Порівнявши результати учнів 5 – 6 класів, можемо стверджувати, що явних проявів делінквентної поведінки на цьому етапі не виявлено. І це напевно, є результатом впровадження та активної реалізації соціальним педагогом та психологом школи комплексних профілактичних заходів, що включають організацію дозвілля дітей, профілактичні тренінгові заняття, виховні години і т. ін. Також соціальний педагог працює з батьками занедбаних підлітків намагається привернути увагу батьків до проблем їхніх дітей.

Однак в обох класах є діти котрі можуть проявляти делінквентну поведінку, адже на це впливають такі виявлені у ході дослідження фактори як самотність (при чому в більшій мірі це стосується відсутності довірливих відносин з батьками); низька в деяких, або навпаки висока чи навіть завищена самооцінка дітей. Також має місце дезадаптація молодшого підлітка в шкільному середовищі, що проявляється низьким рівнем їх успішності і може призвести до делінквентної поведінки.

Отже певна профілактична робота спрямована на попередження делінквентних проявів у молодших підлітків не буде зайвою, а тому надалі плануємо розробити і впровадити ряд профілактичних заходів.

Список використаних джерел:

1. Богомоллова М. Ю. Особливості взаємодії соціальних інституцій у профілактиці делінквентної поведінки підлітків. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Педагогічні науки. Чернігів, 2014. Вип. 122. С. 24-27. URL: <http://nbuv.gov.ua/>;
2. Волканова В.В. Абетка соціального педагога / В. В. Волканова.— Х.:Вид.група «Основа», 2011.— 235с;
3. Вольнова Л.М. Профілактика девіантної поведінки підлітків: навч.-метод. посіб. до спецкурсу «Психологія девіацій» для студентів спеціальності «Соціальна робота» у двох частинах. Ч. 1. Теоретична частина. 2-ге вид., перероб і доповн. Київ, 2016. 188 с. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/11229/1/volnova.profilactica%20deviantnogo.2%20chastyna.PDF>;
4. Дуванська К. О. Передумови виникнення делінквентної поведінки в середовищі неповнолітніх. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки. 2014. № 5(1). С. 157-163. URL: <http://nbuv.gov.ua/>;
5. Кривонос О. Б. Соціальна профілактика делінквентної поведінки підлітків. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2014. № 5. С. 190 – 198. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2014_5_25.;
6. Шевців З.М. Основи соціально-педагогічної діяльності : навч. посіб. / З. М Шевців. — К. : Центр учб. л-ри, 2012. — 246 с.

Науковий керівник: к. пед. н., старший викладач Пакушина Л. З.